

2. За видами продукції (робіт, послуг);
3. За статтями калькуляції;
4. За економічним змістом (елементами витрат);
5. За місцем виникнення витрат;
6. За календарними періодами;
7. За функціями управління;
8. В залежності від доцільності їх здійснення

Таким чином, чільне місце в управлінні підприємством займає обґрунтована класифікація витрат, яка є дуже важливою для розуміння того, як ними управляти. Це забезпечує правильне визначення собівартості продукції (робіт, послуг) в ринкових умовах й формування кінцевих фінансових результатів для здійснення ефективної діяльності підприємств в конкурентному середовищі.

Література:

1. Бухгалтерський управлінський облік / [Ф. Ф. Бутинець, Т. В. Давидюк, Н. М. Малюга, Л. В. Чижевська]. — Житомир : ПП «Рута», 2002. — 480 с.
2. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник / С. Ф. Голов. — К. : Лібра, 2003. — 703 с.
3. Карпова Т. П. Управленческий учет : учебник для вузов. / Т. П. Карпова — М. : ЮНИТИ, 2000.— 350 с.
4. П(С)БО 16 “Витрати”. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

УДК 657.6

Чижишин О.І.,

викладач Чортківського інституту підприємництва і бізнесу,
Тернопільський національний економічний університет

АКТУАЛЬНІСТЬ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВОГО ПОТОКУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

В умовах інфляції і неплатежів управління оптимальним розміром грошового потоку на підприємстві є важливою метою забезпечення його життєдіяльності. Основу оптимізації руху грошових ресурсів підприємства становить забезпечення збалансованості обсягів позитивного та негативного потоку. Оптимізація грошових потоків на підприємстві забезпечується шляхом вибору найкращих форм їх організації з врахуванням зовнішніх та внутрішніх факторів з метою досягнення зрівноваженості, синхронізації і зростання чистого грошового потоку.

Негативні наслідки для фінансового стану підприємства мають як

негативний, так і позитивний грошові потоки. Негативні наслідки дефіцитного грошового потоку проявляються у зниженні ліквідності активів і платоспроможності підприємства в цілому, зростанні недопустимої кредиторської заборгованості, затримках у погашенні кредитів, що у кінцевому результаті призводить до зниження рентабельності авансованого капіталу.

Для оптимізації дефіцитного грошового потоку застосовують систему прискорення залучення коштів та сповільнення їх видатків. З метою прискорення залучення коштів використовують систему гнучких цін на продукцію, механізми передоплати при розрахунках, скорочення термінів товарного кредиту, сучасні форми рефінансування дебіторської заборгованості (вексельний обіг, факторинг) та ін. Сповільнення видатків коштів досягається за рахунок: збільшення термінів комерційного кредиту, заміни придбання необоротних активів на їх оренду (лізинг), переведення короткострокових кредитів у довгострокові. Ширший спектр можливостей збалансування позитивного та негативного грошових потоків можна досягти у довгостроковому періоді (зміна схем стратегічного інвестування, активності на фондовому ринку, раціонального управління майном і постійними витратами).

Основними завданнями, які виникають перед підприємствами з метою досягнення оптимізації руху грошових коштів є:

1. Активізація всіх складових операційної діяльності, які-б забезпечували надходження грошових коштів і виступали головним джерелом прибутку;
2. Розширення і модернізація існуючих та придбання нових потужностей виробництва, які сприятимуть зростанню обсягів виробництва, а отже і збільшенню прибутковості, операційної діяльності підприємства;
3. Збільшення грошових коштів для фінансовго забезпечення операційної і інвестиційної діяльності;
4. Врахування чинників надзвичайних подій, які є внутрішнім „баластом” операційної діяльності. Якщо не здійснювати витрати на ці непередбачувані події сьогодні, вони завтра можуть стати непомірно збитковим тягарем.

Врахувавши такі складові грошового потоку бажано використовувати метод фінансового управління, який базується на концепції управління грошовими потоками, що формують єдину систему грошових ресурсів підприємства. Дана концепція розглядає сукупність грошових потоків, які мають різні характеристики і цим самим забезпечує їх динамічне управління, відображаючи ліквідність підприємства і збалансоване економічне зростання, що залежить від ритмічності надходжень, стабільності формування та оптимальності використання грошових потоків.

Здійснення ефективного управління грошовими ресурсами підприємства сприятиме:

1. Оптимізації грошових потоків при обслуговуванні здійснення господарської діяльності у всіх напрямках;

2. Рациональному формуванню грошових потоків неопераційної діяльності, що сприятиме підвищенню ритмічності здійснення операційної;
3. Скороченню потреби підприємства в позиковому капіталі;
4. Зниженню ризику неплатоспроможності підприємства;
5. Покращенню фінансових результатів діяльністю підприємства, отриманню додаткового прибутку, незалежно від основної діяльності;
6. Забезпеченню фінансової рівноваги підприємства в процесі стратегічного розвитку;

УДК 658.17

Швец Л.І.

аспірант,

Тернопільський національний економічний університет

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ВИТРАТ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД РОЗМІРІВ ПІДПРИЄМСТВА

Бути соціально відповідальним виробником означає взяти на себе додаткові порівняно із основною діяльністю зобов'язання, виконання яких потребує грошових, трудових і матеріальних витрат. Вважаємо, що обсяги таких витрат залежать від кількох причин: законодавчо встановлених вимог, свідомості керівництва та фінансової спроможності економічної одиниці. Чим більш прибутковим є промисловий об'єкт, тим у нього більші можливості проводити соціальні заходи, тобто розмір та види витрат на дотримання політики корпоративного громадянства детермінуються ступенем концентрації капіталу.

Дане припущення здійснюємо на основі аналізу трьох категорій: власної вигоди, економічної вигоди, соціальної вигоди. Сутність власної вигоди полягає у бажанні отримати чисті грошові доходи від діяльності з метою задоволення мінімальних потреб економічного суб'єкта. Зазвичай така вигода є мотивом ведення господарської діяльності дрібних фірм (із чисельністю персоналу до 10 чоловік,), які прагнуть збільшити власні доходи, а інвестування у бізнес є другорядним завданням. Економічній діяльності, спрямованій на отримання власної вигоди, притаманна опортуністична поведінка, тобто бажання надмірного збагачення без врахування соціальних наслідків. Ступінь розвитку малих підприємств не дозволяє керівництву планувати витрати соціального характеру, тому вони здебільшого відсутні, або набувають поодинокого характеру через законодавчі вимоги. Ведення їх відокремленого обліку є недоцільним, проте акцент на дотримання нормативних актів слід здійснювати.

Елементи політики корпоративного громадянства притаманні економічним